

**BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS
2022-2023 MOKSLO METŲ PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos skyriuose: Ikimokyklinio ugdymo skyriuje ir Kratiškių daugiafunkciame centre, priešmokyklinio ugdymo organizavimą ir finansavimą. Priešmokyklinį ugdymą Ikimokyklinio ugdymo skyriuje vykdo „Debesėlių“ (3 gr.) mišri grupė, kurioje ugdomi 12 priešmokyklinio amžiaus mokinių, Kratiškių daugiafunkciame centre „Boružiukų“ mišri grupė, kurioje ugdomi 4 priešmokyklinio amžiaus mokiniai.

2. Tvarkos aprašas nustato priešmokyklinio ugdymo organizavimą įstaigoje, vykdančioje priešmokyklinio ugdymo programą. Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1106 (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymo Nr. V-674 redakcija su vėlesniais pakeitimais), Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269, 2021-2022 ir 2022-2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-688 (su vėlesniais pakeitimais), Biržų rajono savivaldybės švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių aprašu, patvirtintu Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. T-83, Atlygimo dydžio už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (at) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą savivaldybės švietimo įstaigose nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. rugsėjo 26 d. sprendimu Nr. T-196 (su vėlesniais pakeitimais).

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme.

**II SKYRIUS
BENDRIEJI REIKALAVIMAI**

4. Priešmokyklinis ugdymas:

4.1. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos jam sueina 5 metai;

4.2. gali būti pradedamas teikti vaikui, kai jam tais kalendoriniais metais 5 metai sueina iki rugsėjo 1 dienos, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą. Priešmokyklinis ugdymas gali būti teikiamas vėliau tėvų (globėjų) sprendimu, bet ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai;

4.3. tėvai (globėjai) turi teisę kreiptis į pedagoginę psichologinę tarnybą arba švietimo pagalbos tarnybą (toliau kartu – Tarnyba), kurios aptarnavimo teritorijoje yra švietimo teikėjas, dėl 5 metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo.

Rekomenduojama kreiptis ne anksčiau nei vaikui sueina 4 metai 8 mėnesiai (atsižvelgiant į vaiko brandumo mokyklai įvertinimo testo taikymo galimybes). Tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos pateikia rekomendacijas tėvams (globėjams) dėl vaiko pasirengimo mokytis;

4.4. Priešmokyklinio ugdymo trukmė per metus yra:

4.4.1. 640 valandų per metus;

4.4.2. 160 valandų per metus, jei gydytojų konsultacinė komisija (toliau – GKK) vaikui yra paskyrusi ugdymą namie 12 mėnesių;

4.4.3. 5 valandos per savaitę, jei GKK vaikui yra paskyrusi ugdymą namie ne trumpiau kaip 1 mėnesį;

4.4.4. 5 valandos per savaitę vaikui, sergančiam įvairiomis ligomis, besigydančiam medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje;

4.5. švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytais atvejais ir tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, priešmokyklinis ugdymas gali trukti dvejus metus.“

5. Priešmokyklinis ugdymas teikiamas pagal Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269.

6. Pagal Programą vaikas gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje. Vaikų ugdymą (ugdymąsi) šeimoje tėvams (globėjams) padeda organizuoti gimnazija, vadovaudamasi Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo.

7. Programos įgyvendinimo laikotarpiu Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos priešmokyklinės grupės organizuoja vaikų atostogas pagal bendrojo lavinimo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr.V-688 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintais 2021-2022 ir 2022-2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

8. Tėvams (globėjams) pasirašius ugdymo sutartį, vaikui priešmokyklinės grupės lankymas yra privalomas.

9. Vaikas, kuris priešmokyklinės grupės nelankė daugiau kaip 2/3 laiko, yra laikomas nedalyvavusiu priešmokyklinio ugdymo programoje.

10. Programą įgyvendina priešmokyklinio ugdymo mokytojas. Priešmokyklinio ugdymo modeliai pasirinkti vadovaujantis 2021 m. kovo 26 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-83 patvirtintu Biržų rajono savivaldybės švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių aprašu. Ikimokyklinio ugdymo skyriaus „Debesėlių“ grupė ir Kratiškių daugiafunkcio centro „Boružiukų“ grupė dirba pagal trečią modelį (mišrios grupės).

11. Grupėse mokinių skaičius neviršija pagal amžiaus grupes Lietuvos higienos normoje HN75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos reikalavimai.“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 (su vėlesniais pakeitimais).

III SKYRIUS PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS

12. Ugdymo procesas pradedamas 2022 m. rugsėjo 1 d., o baigiamas 2023 m. gegužės 31d. imtinai.

13. Ugdymas organizuojamas 5 dienas per savaitę.

14. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu vaikų buvimo laikas priešmokyklinio ugdymo grupėje pratęsiamas iki 10,5 val.

15. Ugdymo proceso metu priešmokyklinio ugdymo grupių vaikams skiriamos atostogos:

15.1. pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką:

Atostogos	Data
Rudens atostogos	2022 m. spalio 31 d. – lapkričio 4 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2022 m. gruodžio 27 d. – 2023 m. sausio 6 d.
Žiemos atostogos	2023 m. vasario 13 d. – vasario 17 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2023 m. balandžio 11 d. – balandžio 14 d.

15.2. papildomos atostogos Gimnazijos tarybos nutarimu organizuojamos:

Atostogos	Data
Papildomos atostogos	2023 m. lapkričio 7 d. – lapkričio 11 d.
	2023 m. vasario 20 d. – vasario 24 d.

16. Mokinių atostogų (rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario) metu grupę lankantiems vaikams, skiriamas nemokamas maitinimas.

17. Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija:

17.1. pagal steigėjo nustatytus terminus priima ir registruoja tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymus ir teikia švietimo padaliniui informaciją apie vaikų priešmokyklinio ugdymo poreikį dėl grupių komplektavimo;

17.2. dėl vaiko mokymo namie vienas iš tėvų (globėjų) prašymą Gimnazijos vadovui. Prie prašymo pridedama GKK pažyma. Mokinio ugdymas namie per tris darbo dienas įforminamas Gimnazijos vadovo įsakymu.

17.3. informuoja tėvus (globėjus) apie steigėjo patvirtintus priešmokyklinio ugdymo modelius;

17.4. direktorius, atsižvelgdamas į steigėjo patvirtintus priešmokyklinio ugdymo modelius, parengia ir tvirtina priešmokyklinio ugdymo mokytojo pareigybės aprašymą;

17.5. pasirašo ugdymo sutartį su tėvais (globėjais), kurioje įteisinami abiejų šalių susitarimai dėl priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo sąlygų ir/ar švietimo pagalbos, įstaigos ir tėvų (globėjų, rūpintojų) teisių ir pareigų;

17.6. ugdymo sutartys registruojamos Ugdymo sutarčių registre;

17.7. sudarius ugdymo sutartį vaikas įrašomas į abėcėlinį žurnalą.

18. Priešmokyklinio ugdymo proceso organizavimas grupėje:

18.1. ugdomoji veikla prasideda:

18.1.1. ikimokyklinio ugdymo skyriuje 8.00 val. ;

18.1.2. Kratiškių daugiafunkciame centre 9.50 val.

18.2. ugdymo organizavimo modeliai:

18.2.1. ikimokyklinio ugdymo skyriuje taikomas trečias modelis;

18.2.2. Kratiškių daugiafunkciame centre – trečias modelis;

18.3. grupėse organizuojamas vaikų maitinimas ir poilsis;

18.4. grupės vaikų ugdomoji veikla yra vientisas procesas. Jis neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai;

18.5. namie ugdomų vaikų, tėvų (globėjų) pageidavimu ir GKK leidus, sudaro galimybę dalyvauti veiklose ar renginiuose įstaigoje.

18.6. priešmokyklinio ugdymo mokytojas, planuodamas grupės ugdomąją veiklą, individualizuoja ugdymo tikslus ir turinį atsižvelgdamas į bendrą grupės specifiką ir individualius vaikų poreikius, įstaigos ugdymo(si) aplinkos ypatumus:

18.6.1. per 3 savaites nuo programos įgyvendinimo pradžios parengia grupės ugdomosios veiklos planą pagal patvirtintą priešmokyklinio ugdymo modelį. Planą tvirtina gimnazijos direktorius;

18.6.2. gimnazijos tarybai pritarus, rengia metinius ugdomosios veiklos planus;

18.6.3. planuoja savaitės veiklą.

19. Vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimas:

19.1. vaikų pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269;

19.2. vaikų pažangą ir pasiekimus priešmokyklinio ugdymo mokytojas vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus;

19.3. vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina kartu su Gimnazijos vaiko gerovės komisija, aptaria su tėvais (globėjais) ir parengia Rekomendaciją, skirtą mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdytų pradinio ugdymo programą, ir Mokyklos vaiko gerovės komisijai;

19.4. priešmokyklinio ugdymo mokytojas per 4 savaites nuo ugdymo programos įgyvendinimo pradžios atlieka grupės vaikų pirminių pasiekimų įvertinimą;

19.5. priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos pasiekimams vertinti pateikiami trijų lygių požymiai: iki pagrindinio lygio, pagrindinis, virš pagrindinio lygio;

19.6. pasiekimų vertinimai pateikiami aprašomuoju būdu – trumpais komentarais, nusakančiais, kokios yra vaiko stiprybės, kas jau pasiekta, ką reikia tobulinti;

19.7. informacija apie vaiko pasiekimus kaupiama ir fiksuojama Vaiko pasiekimų apraše, aplanke ar skaitmeninėse laikmenose;

19.8. vaikų pasiekimų vertinimas atliekamas 2 kartus metuose: mokslo metų pradžioje ir mokslo metų pabaigoje;

19.9. įgyvendinus programą, priešmokyklinio ugdymo mokytojas atlieka galutinį vaikų pasiekimų įvertinimą ir parengia išvadą dėl priešmokyklinio ugdymo programos baigimo sėkmingumo.

19.10. Ugdymas namie organizuojamas laikantis ugdymo proceso organizavimo higienos reikalavimų, atsižvelgiant į vaiko sveikatos būklę ir organizmo funkcines galimybes, Gimnazijos vadovo patvirtintą ir su vienu iš mokinio tėvų (globėjų) suderintą individualų ugdymo tvarkaraštį, bet ne mažiau kaip 2 kartus per savaitę.

20. Nustatytas 0,50 euro dydžio mokestis už kiekvieną lankytiną dieną, nepriklausomai nuo vaikų amžiaus ir socialinės padėties, vaikų ugdymo ir higienos priemonėms įsigyti, ugdymo aplinkai išlaikyti bei edukacinių erdvių įrengimui.

IV SKYRIUS

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU ARBA ESANT APLINKYBĖMS IKIMOKYKLINIAME SKYRIUJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

21. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.) keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės) laikotarpiu arba esant aplinkybėms Ikimokyklinio ugdymo skyriuje ar Kratiškių daugiafunkciame centre, dėl kurių priešmokyklinis ugdymas negali būti organizuojamas grupėje (vyksta remonto darbai ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

22. Gimnazijos vadovas numato ugdymo organizavimo gaires dėl ugdymo ypatingų aplinkybių laikotarpiu ar esant aplinkybėms Ikimokyklinio ugdymo skyriuje ar Kratiškių daugiafunkciame centre, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu ugdymo būdu grupėje (vyksta remonto darbai ir kt.). Ugdymo organizavimo gairės rengiamos vadovaujantis šio skyriaus nuostatomis ir tvirtinamos gimnazijos vadovo.

23. Gimnazijos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms Ikimokyklinio ugdymo skyriuje ar Kratiškių daugiafunkciame centre, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti sprendimus:

23.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

23.1.1. keisti nustatytą ugdymo trukmę;

23.1.2. keisti nustatytą ugdymo pradžios ir pabaigos laiką;

23.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

23.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso ir vidaus bei darbo tvarkos (pvz., dėl veido kaukių dėvėjimo ir pan.) organizavimo sprendimus, mažinančius/šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

23.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių Ikimokyklinio ugdymo skyriaus ar Kratiškių daugiafunkcio centro aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupėje kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei nuotoliniu mokymo būdu (pvz. sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt.). Ugdymo procesas Gimnazijos vadovo sprendimu gali būti stabdomas 1-2 darbo dienas. Gimnazijos vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo raštu derina su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

23.3. valstybės, savivaldybės lygiu priėmus sprendimą ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, Gimnazija:

23.3.1. vadovaujasi Gimnazijos parengtomis ugdymo organizavimo gairėmis dėl ugdymo organizavimo ypatingomis aplinkybėmis ar esant aplinkybėms Ikimokyklinio ugdymo skyriuje ar Kratiškių daugiafunkciame centre, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo procesu grupėje;

23.3.2. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“, rekomendacijomis dėl priešmokyklinio ugdymo organizavimo;

23.3.3. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese ne grupėje, susitarti dėl galimų šios problemos sprendimo būdų, pasirinkimo alternatyvų, galimos pagalbos priemonių. Svarbu, kad visi mokiniai turėtų prieigą prie mokymosi šaltinių. Pastebėjus, kad mokinio namuose nėra sąlygų ugdytis, sudaromos sąlygos ugdytis grupėje, jeigu nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybei ugdymo procesą organizuoti grupėje, Gimnazija sprendimus suderina su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu dėl ugdymo proceso organizavimo laikinai perkeltiant į kitas saugias patalpas;

23.3.4. susitaria su atsakingais darbuotojais dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

23.3.5. susitaria ir suderina su mokytojais (priešmokyklinio ugdymo pedagogais, ikimokyklinio ugdymo mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais ar kt.) dėl tarpusavio bendradarbiavimo, ugdymo turinio integracijos, kad nuotoliniu būdu vykdomas ugdymo procesas būtų įvairus ir prasmingas: tikslingas internete ar televizijoje veiklų stebėjimas, praktinių užduočių atlikimas ir t.t., atsižvelgiant į vaikų galimybes ir amžiaus ypatumus;

23.3.6. susitaria, kaip bus skiriamos ugdymo(si) užduotys, kaip pateikiama ugdymui(si) reikalinga medžiaga ar informacija, kada ir kokiu būdu vaikai kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) gali gauti individualių konsultacijų, kiek vaikams skiriama laiko individualioms užduotims atlikti, kaip reguliuojamas jų ugdymo(si) krūvis, kaip suteikiamas grįžtamasis ryšys vaikams, tėvams (globėjams, rūpintojams), kaip fiksuojami pasiekimai ir pan.;

23.3.7. paskiria atsakingą asmenį(-is), kuris(-ie) teiks bendrąją informaciją apie ugdymo(si) proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą ar komunikuos kitais svarbiais klausimais (pvz., informacinių komunikacinių technologijų perdavimas vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams), pagalbos teikimas diegiant, naudojantis informacinių technologijų programomis ir pan.) tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės įstaigoje, dėl kurių ugdymo procesas negalėjo būti

organizuojamas kasdieniu ugdymo būdu grupėje. Informacija apie tai skelbiama Gimnazijos tinklalapyje;

23.3.8. sudaro planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Priešmokyklinio ugdymo programa finansuojama iš valstybės biudžeto, vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, savivaldybės biudžeto, rėmėjų ir kitomis lėšomis.
